

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Filipa Dienstbiera a Štěpána Výborného v právní věci žalobce: **B. H. P.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 11. 2024, č. j. OAM - 1064/ZA-ZA11-HA13-2024, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 3. 2025, č. j. 63 Az 1/2025-41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto usnesení neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalovaný dospěl k závěru, že tvrzení žalobce nezakládají důvodné obavy z pronásledování či nebezpečí vážné újmy a současně neodůvodňují udělení humanitárního azylu.

[2] Žalobce při pohovoru uvedl, že do České republiky poprvé přicestoval již ve svých čtrnácti letech. Od roku 2006 měl v České republice povolení k trvalému pobytu, které mu však bylo v roce 2022 zrušeno v důsledku odsouzení za trestný čin. Žalobce dále doplnil, že je křesťanského vyznání, nikdy nevyvíjel politickou aktivitu ani nebyl členem politické strany nebo skupiny. Je svobodný a zdravý, s ničím se neléčí ani nemá žádná zdravotní omezení. Žalobce neuvedl žádné problémy se státními a bezpečnostními orgány v zemi původu. Při své poslední návštěvě Vietnamu v roce 2018 si vzal tzv. černou půjčku, kterou doposud nesplatil. Z tohoto důvodu má obavu se do vlasti vrátit. O mezinárodní ochranu požádal, neboť v České republice žije dlouho, je tu zvyklý a chtěl by tu nadále žít a pracovat, aby mohl pomáhat rodičům. V případě návratu do Vietnamu by nebyl schopen najít práci.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Plzni, který ji rozsudkem označeným v záhlaví zamítl. Krajský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu pouze účelově ve snaze zlegalizovat svůj pobyt v České republice. Podle krajského soudu žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu, vyložil relevantní právní úpravu a na zjištěný skutkový stav ji správně aplikoval.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž namítl jeho nepřezkoumatelnost. Krajský soud se dle stěžovatele omezil pouze na souhlasné shrnutí závěrů žalovaného. V napadeném rozsudku úplně chybí posouzení souladu vydaného rozhodnutí z hlediska přiměřenosti zásahu do základních lidských práv a svobod a z hlediska mezinárodních závazků České republiky, ačkoli je stěžovatel v žalobě namítal. Dále stěžovatel uvedl, že žalovaný i krajský soud nesprávně právně posoudili otázku naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na vydané správní rozhodnutí a napadený rozsudek krajského soudu, v nichž byly dle jeho názoru náležitě vyhodnoceny důvody stěžovatelovy žádosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[7] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Kasační stížnost je přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná rovněž v případech zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] Ke stěžovatelem uplatněné námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud pouze stručně odkazuje na judikaturu, která se blíže věnuje tomu, jaké konkrétní vady tento kasační důvod naplňují (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 94/2007-107, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, nebo usnesení rozšířeného senátu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). V daném případě napadený rozsudek požadavkům uvedené judikatury dostál. Z odůvodnění rozsudku vyplývá, jak soud uvážil o pro věc podstatných skutečnostech, jak je posoudil a k jakým závěrům na jejich základě dospěl. Napadený rozsudek tak je i v souladu se stěžovatelem odkazovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007-58. Rovněž žalobní námitku týkající se chybějícího posouzení souladu rozhodnutí žalovaného z hlediska přiměřenosti zásahu do jeho základních lidských práv a svobod a z hlediska mezinárodních

pokračování

závazků České republiky krajský soud v napadeném rozsudku vypořádal (viz bod 50 odůvodnění napadeného rozsudku).

[9] Pokud jde o stěžovatelovy obavy z pronásledování ze strany soukromých osob (věřitelů) spojené s vymáháním dluhů, z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že hrozba pronásledování či vážné újmy ze strany soukromých osob může být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (azylu či doplňkové ochrany) pouze tehdy, bylo-li v řízení zjištěno, že státní orgány v zemi původu nejsou schopny nebo ochotny stěžovateli zajistit ochranu (§ 2 odst. 6 zákona o azylu). Pouhá nedůvěra občana ve státní instituce a v to, že jej v zemi původu budou schopny ochránit, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003-40, nebo ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004-37). Vyhrožování ze strany soukromých osob nelze považovat za pronásledování nebo vážnou újmu ve smyslu zákona o azylu, jestliže politický systém v zemi původu dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti nebyly v řízení vyvráceny (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 10. 2008, č. j. 4 Azs 38/2003-36, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2022, č. j. 1 Azs 290/2021-27, nebo ze dne 14. 3. 2024, č. j. 3 Azs 262/2023-27). V daném případě krajský soud postupoval v souladu s uvedenou judikaturou a správně upozornil, že stěžovatel se v zemi původu na státní orgány vůbec neobrátil ani neuvedl relevantní důvody, proč tak neučinil, či učinit nemohl (viz body 48 a 49 napadeného rozsudku).

[10] Zpochybňuje-li stěžovatel shromážděné podklady, informace z nich vyplývající a jejich aplikaci na daný případ, Nejvyšší správní soud k otázce shromáždění dostatečných podkladů pro rozhodnutí připomíná, že podle ustálené judikatury musejí být informace o zemi původu (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, jakož i (4) transparentní a dohledatelné (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008-71, nebo ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS). Rovněž při posuzování této otázky krajský soud postupoval v souladu s citovanou judikaturou.

[11] Namítá-li stěžovatel, že krajský soud nesprávně vyhodnotil námitku týkající se příslušnosti k sociální skupině osob ohrožených nezákonnými praktikami věřitelů, Nejvyšší správní soud uvádí, že pojem sociální skupiny definoval již v rozsudku ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 63/2004-60, č. 364/2004 Sb. NSS, ze kterého krajský soud v napadeném rozsudku správně vycházel. Nejvyšší správní soud se ve své rozhodovací činnosti opakovaně zabýval situací vietnamských dlužníků, z nichž někteří výslovně uváděli též obavy z věřitelů a lichvářů žádajících o azyl (např. usnesení ze dne 6. 1. 2022, č. j. 5 Azs 61/2020-30, ze dne 25. 9. 2023, č. j. 5 Azs 99/2023-31, ze dne 19. 10. 2023, č. j. 10 Azs 219/2023-32, ze dne 24. 7. 2024, č. j. 1 Azs 136/2024-26, ze dne 19. 2. 2024, č. j. 10 Azs 291/2023-39, ze dne 28. 3. 2024, č. j. 2 Azs 305/2023-32, nebo již zmiňovaná usnesení č. j. 5 Azs 152/2024-31 a č. j. 5 Azs 50/2025-28).

[12] Rovněž k důvodům udělení humanitárního azylu a k výkladu pojmu „případ hodný zvláštního zřetele“ existuje početná a ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, rozsudek ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72, č. 375/2004 Sb. NSS, ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014-27, č. 3200/2015 Sb. NSS, nebo ze dne 3. 5. 2018, č. j. 2 Azs 114/2018-30, č. 3751/2018 Sb. NSS). Z ní vyplývá, že humanitární azyl lze udělit „*např. osobám zvláště těžce*

postiženým nebo nemocným, osobám přicházejícím z oblastí postižených humanitární katastrofou způsobenou lidskými či přírodními faktory“ (viz usnesení ze dne 31. 3. 2010, č. j. 6 Azs 55/2009-71, nebo již zmiňovaný rozsudek č. j. 5 Azs 105/2004-72). Krajský soud správně uvedl, že o žádnou z uvedených situací se ve stěžovatelské případě zjevně nejedná.

[13] Závěrem Nejvyšší správní soud podotýká, že dle jeho setrvalé judikatury nemohou být relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany snahy o legalizaci pobytu (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004-44, ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69, ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94, nebo ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004-81).

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Vzhledem k tomu, že krajský soud rozhodl v souladu s ustálenou a jednotnou judikaturou a nepochybil při výkladu hmotného či procesního práva, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. K odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je namístě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Žalobce (stěžovatel) neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. srpna 2025

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu